



22-01-2015 09:42 CET

Havets gull får strøm fra land

– Her har vi en merd med 95 000 laks nedi, klar til utslakting nå i vinter. Fisken er vel 5,5 kilo!

Monicha Seternes smiler bredt der hun står på pontongen som går rundt hele merden. Hun er miljø- og utviklingsleder i Måsøval Fiskeoppdrett AS, og har tatt oss med ut til en av de ytterste merdene selskapet har. Vinden blåser friskt, og skum fra bølgetoppene brer seg som et hvitt teppe over det mørkeblå havet. Sola bryter gjennom skylaget og en mangefarget bue tegner seg mot horisonten i øst.

– Der er regnbuen også. Er det ikke herlig?

Vi er ute i havet, seks nautiske mil rett nord for Frøya. Her har Måsøval Fiskeoppdrett en fôrflåte og to merder liggende med til sammen 180 000 fisk. Havets gull. I snart to år har fisken godgjort seg i det trønderske farvannet. I 2014 produserte selskapet 10 500 tonn sløyd fisk.

- Undersøkelser har vist at man trygt kan spise over ett kilo oppdrettslaks i uken resten av livet, uten at man får i seg helseskadelige mengder miljøgifter. Gjett om vi spiser laks, smiler Seternes.

Landstrøm sparer 65 prosent energi

Lakseoppdrett krever mye energi. Måsøval Fiskeoppdrett har ni konsesjoner og har i dag laks på syv lokaliteter, hovedsakelig i områdene rundt Frøya og Hitra. På hvert av disse anleggene står det støyende og svært forurensende dieselaggregat som produserer strøm. Hvert dieselaggregat bruker 70 000 liter diesel i året.

Men nå er det slutt. Innen 2017 skal Måsøval skifte ut alle sine aggregat med landstrøm og regner med gevinst på alle områder.

– Vi kommer til å bruke 65 prosent mindre energi ved å gå over til landstrøm. Det blir ingen miljøutslipp, og vi slipper også bråket fra aggregatene. Rene himmelen, smiler Seternes.

Teknisk sjef John Tore Antonsen i Måsøval Fiskeoppdrett nikker samtykkende. Han er stadig på reise mellom de ulike anleggene i selskapet, og ser fram til en mer miljøvennlig arbeidsdag:

– Vi reduserer også bruken av kjemikalier. Alt dette gir økt sikkerhet rundt våre ansatte, og derfor mer trivsel. Det er også faktorer som hører til på bunnlinjen.

Miljørapport ga grønt skifte

Det var arbeidet med en miljørapport som la grunnlaget for det grønne skiftet hos Måsøval Fiskeoppdrett. Tanken om at oppdrettsnæringen burde ta et mer

bevisst og synlig miljøansvar vokste seg sterkere og sterkere.

– Vi begynte å lage et system for registrering av avfall, elektrisitet og forbruk av diesel. Først da fikk vi et bevisst forhold til energibruken vår, forteller Monicha Seternes.

Ikke lenge etterpå diskuterte både ledelse og ansatte i Måsøval Fiskeoppdrett hvordan de kunne ta et steg videre.

- Vi gikk fra å ha nærmest ensidig fokus på produksjon til et mer helhetlig syn som også rommet et bærekraftig energiforbruk, forteller daglig leder Lars Måsøval.

Energiledelse viste mulighetene

Våren 2014 fikk Måsøval støtte fra Enova til energiledelse i bedriften. Energibruken ble grundig kartlagt, det ble laget en egen handlingsplan som inneholdt forbedringer og ikke minst: de bestemte seg for å innføre landstrøm på anleggene.

– Gjennom prosjektet Energiledelse forsto vi at landstrøm kunne redusere energikostnaden med 25 øre per kilo produsert laks. Når vi vet at vi har en god del hundre tusen fisk i våre merder, blir det fort en betydelig sum ut av det, understreker Lars Måsøval.

Det vil koste rundt 20 millioner kroner å elektrifisere alle anleggene i selskapet. For de to anleggene som ligger lengst fra land, må det legges høyspent, og dette alene krever om lag halvparten av investeringen. Lars Måsøval er klar på at investeringen er nødvendig:

– I årene som kommer vil oppdrettsnæringen vokse seg enda større, og vi er nødt til å ta et klart miljøansvar. Det er svært viktig at vi drifter på en måte som gjør at generasjoner etter oss også kan høste av havet.

Håper flere følger etter

Landstrømsprosjektet gir sammen med utskifting av LED-lys for lysstyring av laksen en energibesparelse på 4,3 GWh. Dette er godt nytt for Enova som

investerer 4,7 millioner kroner i prosjektet. Statsforetaket ønsker at landstrøm skal bli standard i oppdrettsnæringen.

– Flere selskap har landstrøm allerede i dag, men Måsøval er blant de første til å tenke helhetlig innen både energiledelse og landstrøm. Vi håper at flere følger etter med lignende tiltak, sier Enovas markedssjef for industri og fornybar energi i Enova, Oskar Gärdeman.

Ut mot storhavet utenfor Frøya er Monicha Seternes ferdig med inspeksjonen av merdene. Regnbuen har sunket i havet, og vinden har løyet ørlite. Fôrflåten og de to merdene ligger som en utpost mot det mektige storhavet I løpet av 2015 er målet at de har lagt høyspentkabel ut hit og et nytt kapittel i selskapets historie kan skrives.

–For oss er helheten viktigst. Selvfølgelig betyr reduserte kostnader og et styrket omdømme en hel del. Men slår du dette sammen med en effektiv og miljøvennlig energibruk, får du en fantastisk kombinasjon. Da blir dette prosjektet en mulighet vi ikke kunne la gå fra oss.

Monicha Seternes forteller Måsøvals historie på Enovakonferansen 2015. Der får du også høre andre bedrifter dele sine erfaringer fra det grønne skiftet.

Enova arbeider for Norges omstilling til lavutslippssamfunnet. Omstillingen krever at vi kutter utslipp av klimagasser, bidrar til teknologiutvikling og innovasjon og skaper nye verdier. Derfor jobber Enova for at ny energi- og climateknologi blir utviklet og tatt i bruk i markedet.

[Enova SF](#) er lokalisert i Trondheim og har cirka 80 medarbeidere. Selskapet eies av Klima- og miljødepartementet.

Kontaktpersoner



Eiliv Flakne

Pressekontakt

Kommunikasjonssjef

eiliv.flakne@enova.no

+ 47 950 66 565



Oskar Gårdeman

Markedssjef industri

oskar.gardeman@enova.no

405 52 716